

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2023-06-12

Diarienummer:
SCN-2023-00572

Handläggare:
Karin Allard

Svar på motion om tillgängliga skyddade boenden från Stina Jansson och Lovisa Johansson (FI)

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Stina Jansson (FI) och Lovisa Johansson (FI) föreslår i en motion väckt 19 september 2022

- att Uppsala kommuns jour Siri blir tillgänglig för personer med normbrytande funktionalitet,
- att tillsätta en samordningsenhet som ska bistå utsatta kvinnor, transpersoner och barn. I de fall där hjälpsökande talar annat språk än svenska ska de ha rätt till tolkhjälp. All jourverksamhet skall bygga på ett könsmakts-, hbtqia-, funktionalitets- och antirasistiskt perspektiv.
- att utsatta kvinnor, transpersoner och barn oberoende medborgarskap och funktionalitet ska ha tillgång till hjälp, stöd, respektfullt bemötande och skyddat boende,
- att finansiera resursjourer som kan ta emot särskilt utsatta kvinnor, såsom personer med beroendeproblematik, normbrytande funktionalitet, transpersoner och papperslösa.
- att skyddade boenden ska finnas tillgängliga för våldsutsatta med husdjur.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Inom socialnämnden finns Nexus stödverksamhet för personer som blivit utsatta för hot eller våld av en partner, före detta partner, släkting eller någon annan närstående. Nexus finns till för alla som tillhör Uppsala Kommun, oavsett kön, från 18 år och uppåt, och det finns möjlighet till snabb kontakt och stöd. Socialsekreterare på Nexus utreder individens behov och fattar biståndsbeslut om lämpliga stödinsatser, vilka kan innebära:

- möjlighet att bevilja skyddat boende,
- praktiskt stöd, till exempel vid kontakt med sjukvård, polis eller vid rättegångar,
- individuella stödsamtal,
- gruppverksamhet,
- strukturerade hot- och riskbedömningar,
- information om våldet och dess konsekvenser,
- samtal om säkerhet,
- krissamtal,
- stöd till anhörig till person som är utsatt för våld i nära relation.

Om den hjälpsökande talar ett annat språk än svenska bistår socialsekreteraren med att boka in en tolk.

Sedan maj 2021 har socialnämnden ett ramavtal om skyddat boende. Målgruppen för ramavtalet är personer som är utsatta för våld i nära relation och i behov av ett skyddat boende. Inom ramavtalet finns leverantörer som har kompetens att möta särskilda behov eller svårigheter enligt nedan:

- medföljande barn,
- medföljande husdjur,
- skadligt bruk eller beroende,
- allvarigare psykisk ohälsa,
- kognitiva funktionsnedsättningar,
- fysiska funktionsnedsättningar,
- utsatta för hedersrelaterat våld, samt
- utsatta för människohandel för sexuella ändamål.

Socialnämndens bedömning är att ramavtalet täcker in samtliga grupper. Under kvällar och helger handläggs akuta ärenden av socialjouren. Oavsett tid på dygnet kan man alltid få kontakt via socialjouren som kan hänvisa vidare. Både Nexus och socialjouren använder ramavtalet om skyddat boende.

Under ledning av kommunledningskontoret genomförde Uppsala kommun en omfattande utbildningssatsning under åren 2016 till 2021, då 670 medarbetare fick en fördjupad hbtq-utbildning. Därmed fick flera verksamheter en hbtq-diplomering och Nexus var en av de verksamheterna. Diplomutbildningen togs fram i samverkan med Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter (RFSL) och Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU). För att bli diplomerad krävdes det utöver utbildningen följande:

- att kunna redovisa hur arbetsplatsen granskades ur ett normkritiskt perspektiv,
- dokumenterade rutiner,

- en plan för verksamhetens hbtq-arbete, samt
- en systematisk utvärdering och uppföljning av arbetet för att utvecklas och förbättras.

Diplomeringen gällde i två år. Eftersom Uppsala kommun inte längre håller den här utbildningen innebär det att nyanställda inte får den. Mycket av det diplomeringen krävde lever ändå kvar på Nexus, exempelvis är alla rutiner könsneutrala, de anställda använder könsneutrala begrepp såsom partner, samt att hbtq-symboler och diplom sitter uppe på väggarna. Vissa klienter kommenterar det här och uttrycker att de upplever det som tryggt.

Inom kommunledningskontoret finns också hållbarhetsavdelningen vars uppdrag utgår från FN:s globala mål i Agenda 2030. Målen i agendan syftar bland annat till att förverkliga de mänskliga rättigheterna. Hållbarhetsavdelningen ansvarar för att leda, stödja och samordna arbetet med den sociala dimensionen i arbetet med Agenda 2030. För närvarande ser hållbarhetsavdelningen över hur de på ett ändamålsenligt sätt kan arbeta bredare med frågor rörande mänskliga rättigheter och hitta nya sätt att interagera med kommunens verksamheter. Avdelningen finns tillgängliga som dialog- och kunskapspartner i hbtq-frågor och andra områden rörande diskriminering och mänskliga rättigheter.

Motionärerna föreslår att Uppsala kommun tillhandahåller jourverksamhet som är tillgänglig för personer med normbrytande funktionalitet. Genom Nexus och socialnämndens ramavtal om skyddat boende tillgodoses dessa behov och motionen anses därmed besvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 juni 2023
- Bilaga, Motion om tillgängliga skyddade boenden från Stina Jansson och Lovisa Johansson (FI)

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Motion: Tillgängliga skyddade boenden

När kvinnor utsätts för våld begås brottet i över 80% av fallen av en bekant. 2021 anmäldes totalt 57 600 fall av våld i nära relation mot kvinnor i Sverige. Och det är bara de anmälda fallen, vi vet att mörkertalet för den här typen av brott är större. Våldet mot kvinnor utförs mycket sällan på allmän plats, utan den farligaste platsen för en kvinna är hemmet.

Ingen våldsutsatt ska behöva vänta på en bostad att kunna fly till för att få skydd. Bristen på skyddade boenden och långa köer utgör ett hinder från att hitta en fristad. Normbrytande funktionalitet, medborgarskap eller språkkunskaper ska inte behöva vara ett hinder för att få rätt till skydd från sin våldsutsatthet. När anpassade skyddade boenden saknas skapas en ökad risk för våldsutsatta att behöva bo kvar hos sina förövare, eller riskera att bli hemlösa.

Våldsutsatta är inte en homogen grupp. Insatserna behöver anpassas efter individens behov och livsomständigheter.

Med anledning av detta yrkar vi att:

- Uppsala kommuns jour Siri blir tillgänglig för personer med normbrytande funktionalitet
- Tillsätta en samordningsenhet som ska bistå utsatta kvinnor, transpersoner och barn. I de fall där hjälpsökande talar annat språk än svenska ska de ha rätt till tolkhjälp. All jourverksamhet skall bygga på ett könsmakts-, hbtqia-, funktionalitets- och antirasistiskt perspektiv.
- Utsatta kvinnor, transpersoner och barn oberoende medborgarskap och funktionalitet ska ha tillgång till hjälp, stöd, respektfullt bemötande och skyddat boende.
- Finansiera resursjourer som kan ta emot särskilt utsatta kvinnor, såsom personer med beroendeproblematik, normbrytande funktionalitet, transpersoner och papperslösa.
- Skyddade boenden ska finnas tillgängliga för våldsutsatta med husdjur.

Stina Jansson (F!)

Lovisa Johansson (F!)